

Framtagen av: Vårdhygien i Region Östergötland	Sökord i diariet:	Giltig fr.o.m. 2016-03-07
Fastställd av: Medicinskt ansvariga	Målgrupp:	Giltigt t.o.m. 2018-01-01
Fastställd år: 2009. 2014-01-01	Diarienummer: VON 2016/00226 779	

Tarmsmitta – Rutin vid Clostridium difficile-diarré

Allmänt

Behandling med antibiotika medför ofta symtom från tarmen, vanligen diarréer. Orsaken härtill är retningsymtom av ospecifik art eller rubbad tarmflora. Överväxt av Clostridium difficile är en sådan följd av antibiotikabehandling. Bakteriens toxinproduktion åstadkommer inflammation i tjocktarmen. Symtomen är i regel lindriga men ibland kan en kraftig inflammation ge upphov till feber, buksmärter och frekventa diarréer. Detta kan innebära förluster av vätska, elektrolyter och albumin via tarmslemhinnan och förvandlas till ett livshotande tillstånd.

Insjukandet sker i regel inom 1-2 veckor efter påbörjad behandling men i vissa fall kan brukaren insjukna flera veckor efter avslutad behandling. Alla antibiotika kan orsaka Clostridium difficile associerad diarré. Clostridium Difficile bildar snabbt sporer när de kommer utanför kroppen. Dessa sporer kan finnas kvar i miljön många månader om de inte städas bort. Vårdtagare med Clostridium Difficile associerad diarré utgör en smittrisk.

För att förhindra smittspridning krävs:

Tidig diagnos och behandling, basala hygienrutiner, samt förhindra smittämne i omgivningen.

Provtagning

Tre skedar faeces (avföring), läggs i faecesburk med sked. Provet sänds snarast (toxinet förstörs om provet utsätts för värme och kan då ge ett falskt negativt svar*) via närmaste vårdcentral till Mikrobiologiska laboratoriet, US för analys av clostridium difficiletoxin. Laboratoriet meddelar per telefon förekomst av toxin samma dag (måndag-lördag), om provet anlänt till laboratoriet före klockan 13.00.

*Kylväska av mindre modell rekommenderas till provet under transporten.

Hygien – basala hygienrutiner

- **Handdesinfektion;** på föreskrivet sätt, före rent och efter orent arbete, även om handskar använts.

Handdesinfektionsmedel utan förtjockningsmedel rekommenderas eftersom gelen lämnar en hinna på händerna. Hinnan måste sköljas bort med vatten efter cirka 5 desinfektioner.

Handtvätt om händerna är synligt smutsiga.

Vid kontakt med brukares kroppsvätskor vid diarré på grund av Clostridium difficile, ska tvåltvätt samt noggrann torkning av händerna föregå handdesinfektion efter handskavdragning.

- **Handskar;** får endast användas vid kontakt med urin, avföring, blod och sekret.
- **Plastförkläde eller ev. skyddsrock** ska användas för att skydda arbetskläderna i samband med nära omvårdnad/undersökning, sängbäddning, toalettbestyr, påklädning eller hantering av smutsiga föremål. Och då det finns risk för stänk och kontakt med kroppsvätskor. Förklädet kasseras efter användandet.

Särskilt boende, äldreomsorg samt verksamheten för personer med funktionsnedsättning

Smitta Faecal oral

- Smittspridning sker direkt mellan vårdtagare eller indirekt via personalens händer eller kläder. Risk för indirekt smitta finns också via kontaminerade kontaktytor i rum/lägenhet och på WC, där vårdtagare med Clostridium difficile infektion vistats.

Förhindra smitta

- Vårdtagare med pågående diarré bör om möjligt vara i sitt rum eller egna lägenheten och ha egen toalett så länge diarréerna fortgår.
- Om infekterad person använt annan toalett, städas och desinfekteras den med Klorin efter användning.
- Vårdtagare måste informeras om vikten av god handhygien eller få hjälp med detta efter toalettbesök och innan måltid. Detta gäller även besökare hos den drabbade.
- Kontrollodling efter symtomfrihet behövs inte.
- Daglig städning av kontaktytor, golv och toalett i rummet/lägenheten.
- Punktdesinfektion: ta först bort föroreningen desinficera därefter Kloin (0,5 dl Klorin till 4,5 dl kallt vatten) Fukta engångs tvättduk, tvättilapp eller M-tork och bearbeta ytan mekaniskt, torka efter med vatten.

Städning när symptomen upphört

För att förhindra återinsjuknande och spridning.

- När diarréerna upphört, rengörs och desinfekteras alla tagställen och horisontella ytor i hela rummet/lägenheten samt toalettutrymmet. Desinfektion med Klorin (0,5 dl Klorin till 4,5 dl kallt vatten). Golven städas noggrant enligt vanlig rutin
- Byt toalettrulle och handdukar!
- Rengör säng och sängbord noggrant samt renbädda.
- Erbjud dusch och klädbyte.

Tvätt

- **Tvätt till TvNo eller annat tvätteri** som är förorenat av avföring från smittad vårdtagare ska förpackas i upplösbar plastsäck, som sedan placeras i en vanlig tvättsäck låt plastsäckens rosa knytband hänga ut en bit ur säcken. Hantera tvättsäcken därefter enligt rutin.
- **Tvätt på enheten** Lakan och handdukar tvättas i lägst 60 grader under 10 minuter (kräver inte enskild hantering) torkas i tumlare eller torkskåp för att förhindra tillväxt under torktiden.
- **Vårdtagare privata kläder** och andra textilier som tvättas i ”hushållsmaskin” på enheten tvättas enligt tvättråd. Det är alltid ytterst olämpligt att samtvätta med andra vårdtagare kläder och textilier. Vid tvätt temperatur under till 60° C kör en tom maskin på ekonomiprogram i 85°C.

Ordinärt boende

Beaktas risken att personal kan föra smittan vidare till annan vårdtagare. Var extra noga vid hantering av livsmedel.

Vårdtagare räknas som smittsam så länge diarré förekommer. Informera anhöriga om smittsamheten. Det är viktigt med instruktion om noggrann handhygien.

För att undvika återinsjuknande:

Byt helst till ny toalettpappersrulle, byt till rena kläder, lakan och handdukar erbjud duschning.

Städa golv, toaletten, handfat, kranar och andra tagställen, gärna med klorin till toalettutrymmet eller rengöringsmedel som används vid ordinarie städning. Var noggrann med den mekaniska bearbetningen.